

ד ח ו ף

18 במרץ 2026

לכבוד	לכבוד
נצי"מ תמר ליברטי	ניצב אבשלום פלד
מ"מ יועמ"ש	מפקד מחוז ירושלים
<u>משטרת ישראל</u>	<u>משטרת ישראל</u>

שלום רב,

הנדון: איסור פסול על כניסת פלסטינים לעיר העתיקה וסגירת חנויות שרירותית ללא סמכות

בשם תושבים מירושלים המזרחית, עמותת עיר עמים והאגודה לזכויות האזרח בישראל אנו פונים אליכם בדרישה להתיר לאלתר לפלסטינים תושבי ואזרחי ישראל להיכנס לעיר העתיקה ולא לחסום את כניסתם אליה; לחדול מסגירת חנויות בה; ולהפסיק לפזר תפילות מוסלמים קטנות לצד החומות. מדיניות בלתי חוקית זו, הנוגת מאז תחילת המלחמה הנוכחית עם איראן, מתבצעת ללא סמכות, פוגעת קשות בקשת זכויות אדם ואינה משרתת כל תכלית. על כן דינה פסלות. נפרט.

1. מיד עם פרוץ מלחמת שאגת הארי, ב-28.2.2026, נסגרו שערי העיר העתיקה, ונאסרה אליה כניסת יהודים וערבים, למעט מי שכתובתם הרשומה בתעודת הזהות הנה בעיר העתיקה. כעבור ימים ספורים הותרה מחדש כניסתם אליה של יהודים שאינם מתגוררים במקום, אך האיסור הגורף על כניסת פלסטינים לעיר העתיקה בעינו עומד. השבוע, ב-15.3.2026, אף הודיעו לתושבי העיר העתיקה, שניסו לשוב לביתם דרך שער האריות, שכניסתם אסורה. נדרשו ויכוח נוקב, המתנה ממושכת והתייעצות קדחתנית עם מטה המחוז, עד שלבסוף הותר מעברם.
2. במקביל הודיעו שוטרים לסוחר העיר העתיקה שפתיחת חנויות במקום אסורה, למעט חנויות לממכר מזון. לבעלי החנויות לא הוצג כל צו המורה זאת. שוטרים שמפטרלים בסמטאות הורו לסוחרים שפתחו חנויות, לרבות חנויות מכולת, לסגור אותן מיד. מי שהתמהמה, "חטף" קנס. בעלי חנויות מדווחים על קריסה כלכלית.
3. זאת ועוד. בעוד שיהודים שבו להתפלל במערות הכותל, בתוך החומות, נאסרת תפילת פלסטינים אף מחוץ להן, תחילה ליד שער האריות ולאחר מכן ליד שער הפרחים (הורדוס). מספר פעמים בימים האחרונים פיזרה המשטרה קבוצות מתפללים קטנות, שביקשו להתפלל יחדיו את תפילת התארוויח המסיימת את תפילות יום רמדאן. אף מי שביקשו להמיר את מסורת האעתכאף, האופיינית לעשרת ימי רמדאן האחרונים, במהלכם מסתגרים מתפללים במסגד אל אקצה – דבר הנבצר מהם עתה – ולבצעה לצד החומות, גורשו מהמקום. זאת, חרף החשיבות הדתית והרוחנית הנודעת באסלאם לעשרת ימי רמדאן האחרונים.

4. הן הגבלת כניסת פלסטינים לעיר העתיקה והן האיסור על מסחר בה, לסוגיו השונים, והן פיזור מתפללים מוסלמים מחומות העיר העתיקה, אף שאלה עומדים בהנחיות פיקוד העורף, מתבצעים בחוסר סמכות. אין כל עוגן חוקי המתיר למשטרה למנוע כניסה לאזור מסוים על בסיס מוצא, דת ולאום. כך בכלל, וכך בפרט שעה שלא נחסמת כניסתם של יהודים לעיר העתיקה. מדיווחים שקיבלנו עולה, שבמהלך ימי פורים שטפו חרדים עולצים ושתויים את סמטאות העיר העתיקה, כשהם נכנסים באין מפרע דרך שער יפו. כניסת יהודים לעיר העתיקה נמשכת, כאמור, גם היום.

5. אין אף כל איסור על פעילות מסחרית בעיר העתיקה, או בירושלים בכלל. הוראות פיקוד העורף קובעות שניתן לפתוח חנויות, מסעדות ובתי קפה, בכפוף להגבלת התקהלויות וסמיכות למרחב מוגן. ואכן, רחובות ירושלים מלאים בחנויות, בבתי קפה ובמסעדות שפעילותם אינה מופרת, ומסחר ער מתנהל אף ברחוב סלאח א-דין וברחובות הקטנים סביבו, מחוץ לחומות העיר העתיקה. לא מצאנו אף כל תקנת שעת חירום המתירה סגירת חנויות במקום או כל הנחיה עירונית בנושא, וממילא העירייה כפופה להוראת פיקוד העורף.

6. כך גם בעניין תפילות מוסלמים לצד החומות, כאשר אלה מתבצעות בקבוצות קטנות. סגירת הכותל, מסגד אל אקצה וכנסיית הקבר לא לוו באיסור על תפילה באשר היא. היא נועדה למנוע תפילות המונים. כשם שלא יעלה בדעתו של איש למנוע תפילת יהודים הנשמעים להוראות פיקוד העורף, כך אין לסכל תפילת מוסלמים העומדים בהן.

7. החירות שנטלו לעצמם שוטרי מחוז ירושלים למנוע כניסת פלסטינים לעיר העתיקה אף שכניסת יהודים אליה נמשכת; לאסור על פתיחת חנויות ולהורות על סגירתן אם נפתחו, הגם שמסביב מתנהל המסחר כסדרו ואין כל הוראה קונקרטית לאזור זה; וסילוק מתפללים מוסלמים מצדי החומה, שעה שמותרת תפילת יהודים בתוך החומות, במנהרות הכותל – נטולת סמכות ואינה חוקית. היא פוגעת בחופש התנועה, בזכות לפרנסה ובחופש הדת והפולחן. ההבחנה הפסולה בין יהודים לבין מוסלמים בחסימת הגישה לעיר העתיקה מהווה אף פגיעה בשוויון. כל אלה חותרים תחת הזכות לכבוד.

8. אכן, זכויות אדם אינן מוחלטות, ניתן לאזן מול זכויות ואינטרסים אחרים ולהסיגן. אולם על פגיעה בזכויות, אף מקום שיש לכך הצדקה, ולא כך הדבר כאן, להיות מידתית ולהתבסס על צורך ממשי. בענייננו, אין כל תכלית לפגיעה הקשה בחיי היום יום ובזכויות האדם של התושבים הפלסטינים, והיא אינה משרתת כל אינטרס ציבורי או ערך חברתי. אין גם כל יסוד להבחנה הפסולה שעורכים שוטרי המחוז בין יהודים לפלסטינים במניעת תפילתם של האחרונים ובחסימת גישתם לעיר העתיקה. על כן יש לחדול לאלתר ממדיניות הגבלות בלתי חוקית זו.

נודה לתשובתכם הדחופה, בהתאם לה נשקול את המשך צעדינו.

בברכה,

טל חסין, עו"ד